

**A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának
értékelése 2013. évre vonatkozóan**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. §-a szerinti feladatoknak eleget téve a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

A beszámoló a lényegét kiemelve kitér a hatályos 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10.sz. mellékletében felsorolt tevékenységek értékelésére.

1.) A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Nemti lakosságának alakulása:

2013. év
746 fő
0-18 éves
118 fő

2.) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.

2/1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők átlagos statisztikai létszáma 2013. december 31-én: **54 fő**. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2006. január 1.-től tartozik a gyermektámogatási rendszerbe. A támogatás 1 év időtartamra kerül

megállapításra, a jogosultság felülvizsgálat után újra megállapítható. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

- normatív gyermekétkeztetési támogatásra, 1-8 osztályban
- pénzbeli támogatásra,
- ingyenes tankönyvellátásra és
- külön jogszabályban szabályozott támogatásra jogosít.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása a 2013. évben 5.800,- Ft/fő, de „speciális” Erzsébet-utalvány formájában került kifizetésre. Ez az utalvány csak gyermekneveléssel összefüggő kiadásokra fordítható. Fedezetét az állami költségvetés biztosítja.

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

A gyermekvédelmi törvény értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) iskolai végzettsége alacsony, legfeljebb alacsony
- a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony- (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ- (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)

- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek- (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény az integrált településfejlesztési stratégia, illetve ennek hiányában környezettanulmány által megállapítható.)

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során- az ügyfél erre irányuló kérelme esetén- megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is. Amennyiben a feltételek fennállnak, a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de külön döntéssel megállapítja, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet új szemlélettel történő meghatározása nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket. Így a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek- függetlenül attól, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű- továbbra is jogosult az ingyenes tankönyvre, a bölcsődében, az óvodában és az iskola 1-8. évfolyamán az ingyenes gyermekétkeztetésre, a szociális nyári gyermekétkeztetésben való részvételre és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó minden egyéb juttatás, kedvezmény igénybevétele.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást az elmúlt évben 5 alkalommal 3 kiskorú családja kapott. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatási esetek száma relatíve alacsony, ennek oka,

hogy a szülők elsősorban a szociális törvény hatálya alá tartozó átmeneti segélyezésre nyújtanak be kérelmet.

2/2. Egyéb a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.

2013. márciusában az Önkormányzat megállapodást kötött a Magyar Vöröskereszt Nógrád Megyei Szervezetével, és így lehetősége volt az Amerikai Ház Alapítvány „Gyermekszáj” programjában való részvételre. A program keretében 14 hátrányos helyzetű család részesült, heti két alkalommal kenyér és tej adományban, egész évben.

2/3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülők juttatására vonatkozó adatok.

A 2013. év gyermekétkeztetésének mutatószámai:

			Óvoda
Étkeztetésben részesülők száma:			18 fő
Ebből:	Teljes díjat fizet		4 fő
	Ebből:	50%-os térítést fizet	2 fő
		ingyenes	12 fő

2013. évben részt vettünk a Kormány által támogatott **nyári gyermekétkeztetésben**. A települési önkormányzat önállóan 11 fő részére, 54 napon keresztül biztosította az étkeztetést. A Kistérségi Gyermekesély program keretében további 34 fő hátrányos helyzetű gyermek nyári étkeztetése valósult meg. Az ebéd lezárt műanyag dobozba csomagolva.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.

3/1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai.)

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja:

A szolgáltatás 2006. január 1- től a Bátorterenyi Kistérségi Szociális Központon keresztül valósul meg településünkön. Egy fő családgondozó végezte a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést is.

A szolgáltatás 2013. évi gondozási tevékenysége

- Alapellátás keretében 19 gyermek volt gondozásban, 7 családból.
- Védelembe vétel keretében 7 gyermeket gondozunk, 3 családban.
- Nevelésbe vétel keretében 2 fő, 1 családból.
- A tanácsadottak száma pedig 4 fő. Az ő esetükben leginkább egy-egy igazolatlan mulasztásról szóló jelzések érkeztek, amelyek egyszeri tanácsadás, segítő beszélgetés keretében orvosolhatóak voltak.

Gondozás okai

A legfőbb problémák az igazolatlan hiányzások, amely az általános iskolás gyermekeket érinti elsősorban, az óvodában nem jellemző a hiányzás, csak betegségek idején.

Jelenleg több olyan gyermek van, akinek igazolatlan óráinak száma elérte az ötven órát, így az ő esetükben iskoláztatási támogatás felfüggesztésére és a védelembe vételre került sor.

Az általános iskolában a gyermekek magatartás-, viselkedésbeli problémái és a nem megfelelő higiéniai körülmények okozzák a legnagyobb problémát (fejtetvesség). Ezek a problémák az óvodában is előfordulnak.

Bántalmazás nem fordul elő, 7 fizikai elhanyagolás történt. Szabálysértést a tárgyévben nem követtek el.

A gondozott családokra jellemző a szülők alacsony iskolai végzettsége, munkanélkülisége. A családok többségének egyedüli jövedelem forrása a szociális segély és a gyermekek után járó támogatások. Ebben nagy segítség az önkormányzat által biztosított közfoglalkoztatás.

A szülők többsége nem veszi komolyan gyermeke igazolatlan hiányzásairól érkező jelzéseket, nem kísérik figyelemmel gyermekük tanulmányait, a szülői értekezletekre nem mennek el. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről szóló rendelkezés óta az iskolai hiányzások nem csökkentek.

Új gondozási esetek:

Az év folyamán 3 új gondozási eset volt, amely mindegyike jelzés alapján indult. Ebből 1 a jelzőrendszer által kezdeményezett, 2 pedig a gyámhatóság által.

Észlelő és jelzőrendszerrel érkezett jelzések

A legtöbb jelzés az év folyamán az önkormányzatoktól, gyámhivataltól érkezett, összesen 121 jelzés, ezt követően a közoktatási intézményektől érkezett, összesen 14 jelzés. De érkezett jelzés az egészségügyi szolgáltatótól (védőnő), és az átmeneti gondozást biztosító intézményből is. Pártfogó felügyeletől vagy rendőrségről és ügyészségről ebben az évben nem érkezett jelzés, nem jellemző az itt élő fiatalokra, hogy bűncselekményeket követnének el.

3/2. A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

Az óvodai ellátást társulás formájában a Bánytereny Kistérségi Óvoda Társulás Gesztenyefa tagóvodája látta el 2013. június 31.-ig. 2013. július 1.-től a Mátrai Önkormányzati Társulás látja el az ellátást. .

Az **étkeztetést** az Önkormányzat Vass Józsefné vállalkozótól vásárolja meg és biztosítja, az óvodai ellátást.

3.) Nincs beszámolási kötelezettség.

5.) Nincs beszámolási kötelezettség.

6.) A felülvizsgálati szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmazásával tett megállapítások bemutatása.

6/1. Gyámügyi (gyámhatósági, gyermekvédelmi vizsgálat). 2013-ben nem került sor

6/2. Gyermekjóléti szolgáltatás vizsgálatára 2013-ben nem került sor

7.) Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében,) gyermekvédelmi prevenciós elképzelések.

Prevenció terén szabadidős tevékenységek megvalósítására keressük a lehetőséget, a településen működő IT pont további működtetése nagyban segíti a település gyermekjóléti tevékenységét.

8.) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program).

Bűnmegelőzési program nem készült.

9.) A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

Nemti településen két civil szervezet működik: Zsuborinka Egyesület, Nemti Polgárőrség Közhasznú Egyesület. A Zsuborinka Egyesület a népi hagyományok ápolását tűzte ki célul, míg a Polgárőrség a bűnmegelőzés terén tölt be fontos szerepet.

Mátraterenye, 2014. május 15.

Az előterjesztést összeállította: Kotroczó Viktória igazgatási főelőadó, Balogh Maja jegyző,